

کتاب‌های بدون مشابه در بازار

در این بین، علوم رایانه ارتباطی تنگاتنگ با آموزش پیدا کرده است و برای افزایش بهره‌وری و کیفیت بهتر آموزش، نیاز به یادگیری کار با رایانه، برای کودکان نیز به امری ضروری بدل شده است؛ از این رو با سرکار خانم «هما ملک» مؤلف یک مجموعه از کتاب‌های رایانه برای کودکان گفتگو کرده‌ایم. کتاب ایشان در شانزدهمین جشنواره کتاب رشد برگزیده شده است.

امروزه علوم رایانه، چنان با زندگی روزمره درآمیخته است که آشنایی با مفاهیم و یادگیری آن، به یک اصل گریزناپذیر و ضروری تبدیل شده است. برای سنجش توانایی افراد در مهارت‌های علوم رایانه، یک گواهی‌نامه بین‌المللی با عنوان (ICDL) International Computer Driving License طراحی شده است. این گواهی‌نامه، تأیید کننده کفایت کاربران در انجام کارهای عمومی با رایانه و به عبارتی سواد الکترونیکی است.

■ آیا این مجموعه مجلدات دیگری برای پایه‌های دیگر خواهد داشت؟

این مجموعه برای پایه‌های پیش‌دبستان تا ششم تألیف شده است. البته پایه‌های چهارم تا ششم اخیراً و در سال ۱۳۹۷ به چاپ رسیده است.

■ اصولاً از نظر شما مهم‌ترین ویژگی‌های یک کتاب خوب و مناسب در زمینه آموزش مهارت‌های ICDL کدام است؟

مهم‌ترین ویژگی کتاب خوب این است که متن کتاب، حجم و طراحی آن متناسب با سن دانش‌آموزان باشد.

■ کتاب‌های این مجموعه، مبتنی بر متن هستند. به نظر می‌رسد این ویژگی باعث می‌شود، دانش‌آموزان اول دبستان نتوانند مستقیماً از آموزش‌های کتاب بهره بگیرند. یعنی لازم است آموزش و یادگیری در کنار یک شخص بزرگ‌تر صورت گیرد. آیا نمی‌شود کتاب به گونه‌ای تألیف شود که ویژگی خودآموز بودن آن حفظ شود؟

با توجه به استاندارد ارائه شده از طرف بنیاد ICDL، چاره‌ای جز این رویکرد وجود نداشت. البته از ابتدا کتاب به صورت خودآموز طراحی نشده است.

■ در کتاب به دستگاه تایپ قدیمی اشاره شده است که کودکان امروزی با آن آشنایی ندارند. آیا این موضوع برقراری ارتباط خواننده را با کتاب مختل نمی‌کند؟

تمام موارد ذکر شده در کتاب طبق استاندارد بوده‌اند. از نظر بنده آشنایی با دستگاه‌های قدیمی مانند ماشین تایپ، برای فهم بهتر قابلیت‌های رایانه مشکلی ایجاد نمی‌کند.

■ در هر یک از عنوان‌های مجموعه، برای طرح موضوع‌ها از شخصیت‌های متفاوت بهره گرفته‌اید. با عنایت به اینکه در هر عنوان، سطح مطالب متفاوت از عنوان‌های بعدی است و امکان دارد خواننده عنوان نخست، در پایه یا پایه‌های بعد عنوان‌های دیگر را بخواند، چرا شخصیت‌های ثابتی را در نظر نگرفته‌اید و ترجیح داده‌اید متفاوت باشند؟

برای ایجاد تنوع در طراحی گرافیکی کتاب‌ها، شخصیت‌های متفاوتی در نظر گرفته شده‌اند که البته مرتبط با شخصیت‌های اولین کتاب هستند.

■ در آغاز، ضمن تشکر، برای ورود به گفتگو، بخش‌هایی از زندگی علمی و فرهنگی خود را بیان کنید. در صورت امکان بفرمایید چطور به نویسندگی و تألیف کتاب روی آوردید و اولین اثر تألیفی شما یا مهم‌ترین آن‌ها چه بود. در کتاب‌هایی که تاکنون تألیف کرده‌اید، از نظر ساختار و محتوا، کدام یک بیشتر مورد رضایت شماست؟

بنده هما ملک، متولد بهمن ماه سال ۱۳۵۴ هستم. از ۲۰ سالگی کار خود را با تدریس علوم رایانه آغاز کردم. اولین مجموعه از کتاب‌های رایانه خود را برای کودکان به رشته تحریر درآوردم. کتاب‌های بنده در آن سال‌ها جزو اولین کتاب‌های آموزش رایانه برای کودکان بودند. در سال ۱۳۸۶ مجموعه کتاب‌های شش جلدی من موفق به دریافت عنوان تقدیری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شد. همچنین در سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۷ به ترتیب دو جلد و سه جلد از کتاب‌هایم در جشنواره کتاب رشد برگزیده شدند.

■ با چه انگیزه‌ای تصمیم به تألیف مجموعه کتاب‌های رایانه برای کودکان گرفتید؟

از آنجا که از ابتدای فعالیت کاری‌ام به تدریس در دوره ابتدایی پرداختم، به نوشتن کتاب برای کودکان علاقه‌مند شدم. کتاب‌هایی که نوشتم به سفارش «بنیاد بین‌المللی ICDL» تألیف شده‌اند.

■ به نظر شما، آشنایی با فناوری‌های روز برای کودکان چقدر ضروری است؟

با توجه به اینکه رایانه یکی از ابزارهای اصلی فناوری اطلاعات و ارتباطات است، امروزه یادگیری اصولی آن مهم و ضروری است و می‌تواند به پیشرفت دانش‌آموزان کمک کند.

■ مجموعه کتابی که شما با موضوع رایانه تألیف کرده‌اید، چه امتیازی نسبت به کتاب‌های دیگر دارد. به عبارت دیگر، چه ویژگی‌هایی در این کتاب‌ها هست که در کتاب‌های مشابه نیست؟

به دلیل اینکه کتاب‌های مشابهی با این سبک و به زبان فارسی در بازار موجود نیست، پاسخ به این سؤال کمی سخت است. اما به‌طور کلی این کتاب‌ها به زبان ساده و به صورت داستانی ارائه شده‌اند و ظاهر جذابی دارند. همچنین سعی شده است از فعالیت‌های مرتبط با سرفصل کتاب‌های درسی در آن‌ها استفاده شود.